

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Quanta prudentia in negotio restaurandae Anglicanae Ecclesiae
Cardinalis Polus vsus sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

plorans obtestatur, ut populum benigne respiciat, eique culpam ignoscat: sequi Legatum à Pontifice Christi Vicario dicens, ut illos absolvat, de more benedicti tibi multitudinis, eamque absolvit. Ad sacellum deinde itum est, ibique Deo sum acta gratia symphonia cantorum, & festæ lætitiæ edita signa sunt: quarum tamen Angliæ non multo post in hæresin relapsæ, diuturna non fuit, ut sequenti capite ostendam. Reconciliatio hæc incidit in profectum Sancti Andree Anno 1554. decretumque fuit à Polo, ut quotannis die festo S. Andree eius beneficii memoria singulari cultu celebraretur. & ut totus Clerus ac populus per universum regnum in sua quisque Parochiali Ecclesia, in genua prostrati, reconciliationis gratiam humiliter postularent. (b)

In urbem mox missi Legati Eliensis Episcopus, Montiacuti Vicecomes, & Eduardus Carneus J. C. qui regni nomine obedientiam Pontifici præstarent. Dici sane vix potest quanto gaudio ipsa Cardinalium Collegio & ipso Pontifice, adeoque universo populo accepti fuerint: statimque supplicationes publica facta Deoque gratia ob tantum beneficium per soluta sunt: indulgentia insuper ad modum Jubilæi per Christianum orbem publicata est. Ad publicam hanc lætitiæ alia quoque causa accessit, quod nempe regina setum iam concepisse crederetur. Quam ob rem per totum regnum supplicationes decreta, & ab Ordinibus regina viginti librarum Sterlingensium millia dono missa sunt. Anno sequenti 1555, Septimo Januarij Noalhus à Galliz rege missus in Angliam redijt, litterasque secum attulit, quibus reginæ adeoque toti regno de reconciliatione cum S. Sede gratulabatur. Idem quoque rex ad Polum Cardinalem scripserat, eius industriam in promovenda hac sibi tantopere grata reconciliatione, mirifice commendans.

V. In hac tamen restitutione religionis graves quædam intervenerunt difficultates, è quibus si Polus se ipsum aliosque nonnulla Indulgentia non expeditisset, Angli non ita prompte in hanc reconciliationem & Pontificiæ auctoritatis agnitionem consentire nec in officio permanfuri fuerant. Certum est, res omnes non eodem modo tractandas esse. Placidam alia, asperam alia vulnera manum requirunt. Et in his quidem casibus faciendum est quod possumus, non vero tentandum quod volumus, si spes perficiendæ absit. Quam ergo Polus Cardinalis, qui liberam pro-

re nata ex suo arbitrio agendi potestatem à Pontifice acceperat, animadverteret, difficile, atque adeo impossibile fore Ecclesiastica bona ipsi qui sub Henrico VIII. & Eduardo VI. regibus ea ad se rapuerant, extorquere (facilius enim reperis qui Deum pro Mundo quam qui Mundum pro Deo deserant) summa prudentia, quam D. Bernardus omnium virtutum abyssum appellavit, in toto hæc negotio versandum sibi existimavit. Et bonorum quidem Ecclesiasticorum usurpatores regibus ac Legato supplicabant, ut pacifice ea vel ante possidere sibi liceret. Quamvis autem petitio eiusmodi eis quicum Deo & Ecclesia reconciliari optabant, nequaquam digna videretur: tamen ordinibus postulantibus eò ventum est, ut publico instrumento Pontifici nomine & auctoritate edito omnes de huiusmodi bonis ac possessionibus in schismate acquisitis, quoad pœnas & censuras Canonicas, in perpetuum securos & absolutos Legatus declaravit. In quo tamen omnes gravissime admoneretur, ut quantopere iniusta hæc occupatio & Dei voluntati & ipsorum conscientia adversaretur, mature secum perpenderent: quia potius regina, omnia ab Henrico patre Ecclesia ablata restitueret, ac monasteria & templa passim restituisse pollicita, exemplum sequerentur. In eodem scripto Legatus eum omnibus infra gradus ab Ecclesia prohibitos conjugatis dispensat, eorumque matrimonium & prolem iuberet esse legitima: Episcopus etiam priori schismate factos confirmat. Hoc velim attendant ipsi, qui in rebus arduis nimio zelo ac pertinacia utuntur, ac de concepta semel sententia aut eò quod iustum ipsis videtur, ne latum quidem unquam volunt discedere: atque ita sæpe rem ad extremam redigunt perniciem & desperationem. Zelus enim prudentia destitutus, boni nihil, sed potius mala omnia operatur. Imperent sibi ergo homines in magnarum rerum administratione versantes, & affectus suos ita refrænent, ut ne quod malum est pertinacia sua multo deterius reddant. Quod si tum Polus Cardinalis temporibus non obsecundasset, non modo nihil profecisset, verum etiam omnem rem & sperem vertisset. Omnia vero à Polo sum acta, deinde Pauli IV. Pontificis assensu & litteris stabilita fuerant & confirmata. Episcopi vero hac com-

b Fufius hæc Bzonius & alij referunt.

muni dispensatione ac confirmatione non contenti, singuli veniam prioris culpæ & confirmationem in suo quisque Episcopatu à Pontifice petierunt, uno Landaffensi excepto, qui solus postea sub Elisabetha in schisma relapsus est.

Circa id tempus Guilielmus Thomasonus, qui Eduardo VI. à secretis fuerat, ad furcas Tiburnas Londini laqueo strangulatus est, eò quod regis ac reginæ occidendorum, cum quibusdam alijs consilium cepisset. Hac coniuratione eò ipso die qui executioni destinatus erat, decedens, rex à regina ac publico aliquamdiu abstinerunt. Interea passim multi hæresicos damnati & combusti sunt, inter quos fuerunt Hopperus Episcopus Glocestrensis, Bradfordus, Sanderus, alij, nobili plerique loco nati.

VI. Ad VII. Februarij ampla & honorifica legatio ad Pontificem decreta per Episcopum Eusebium Montis acuti regulum & Eduardum Carnetum I. C. Reginæ & Philippi nomine obedientiam supra memoratam Sedi Romanæ & Pontifici præstitere. Ad Academijs autem, vehementer, ut ex Rescij & Andrea Philopatri scriptis facile colligi potest, corruptas, in antiquum splendorem & disciplinam restituendas, Polus præter ceteros misit Nicolaum Ormanetum, Patavinum postea Episcopum, qui Oxonij & Cantabrigiæ Collegia omnia ad normam prisca gubernationis reduxit. Nulla vero re & reges & Cardinalis de Academijs melius sunt meriti, quam quod Petrum à Soto, Dominicani Ordinis, Carolo V. olim à Confessionibus, Professore Theologiæ constituerunt, ut à Petro Martyre omnia paulo antea diruta reedificaret: quod & ille brevissimo tempore perfecit. Ita ergo Academijs & Republica ab hæresicos facibus, quantum fieri potuit, purgatis, restituantur ac ornantur passim templa, eriguntur & consecrantur altaria, collegia nova amplissimis cum dotibus fundantur, cœnobiatez edificantur, tota denique Ecclesia mirum in modum restituit. Ad sanctum sacrificium & alia sacramenta plebs alacri studio concurrat: in primis vero ad sacramentum Confirmationis, quod in illa gente supra quam in ulla alia natione frequentatur & colitur, tam frequens turba confluebat, ut Episcopi pæne opprimerentur. Certe constat Cestrensem Episcopum, quum nec irruentium vim ferre, nec omnibus satisfacere posset, vix & non nisi magna Magistratus civilis superveniens diligentia, à plebis concussione liberatum fuis-

se. Mense Martio iterum coniuratio in regis, reginæ & omnium Hispanorum caput, in lucem protrahita & punita est. Regina vero Hiberni cuiusdam Medici curæ valetudinem suam commisit, & pharmaco usa, nullum deinde amplius ferus, quem purabat, motum sensit. Multæ etiam Cruces & Sanctorum imagines, ignotis auctoribus, Londini deiectæ & contractæ sunt, adeo inquieta sunt regina quæ semel locustas illas apocalypticas de puteo abyssi emissas admiserunt, coronas in capitibus suis gestantes, magistratus turbantes.

PHILIPPVS EX ANGLIA DISCEDIT. Maria regina moritur. Catholica religio proferibitur. Elisabetha regina proclamatur: & pto Capite Ecclesiæ se fert.

CAPIT. X.

ARGUMENTUM.

- I. Insans in cunis loquitur, quod sequentium malorum fuit præsagium.
- II. Philippus ex Anglia in Hispaniam navigat, nunquam eo postea reversurus.
- III. Maria regina moritur: cui Elisabetha, si regno potiretur, multa præclare promittit.
- IV. Sed Londini recepta ac regina proclamata, religionem mutat: & cur. Quælibet eius regni fuerint initia.
- V. Episcopi publico in conventu Regina primatui contradicunt: sed illa varijs prætextibus vitantur.
- VI. Schisma Anglicana Ecclesia ab ipsis regibus profectum.

I. **C**apiti huic tam Mariæ reginæ excessus, quam totius Anglicani felicitatis exitus initium dabit, Elisabetha ad regnum admota, quæ hæresin statim iniecit. Præter cruces vero & imagines sanctorum deiectas, quæ non levia futurorum erant auguria, Londini & alibi multi tam in Deum & religionem quam regem & reginam contumeliosi libelli in vulgus sparsi sunt, quorum tamen auctores nullo modo peruestigari potuerunt. Et hæc quidem ab hominibus tum dicta & facta sunt: Deus ipse quo-